

فرق بین شکل پایانی مصوت "ه - ا" با صامت "ه"

از نظر ظاهری هیچ فرقی مشاهده نمی شود. فقط زمانی که در کلمه ای قرار می گیرد صدای آن تغییر می کند.

مثال در کلمات (خانه - لانه - بسته - خسته - آماده - خواننده) صدای " ا " می شنویم. در کلماتی مثل (ماه - کلاه - راه - چاه - شاه) صدای " ه " در پایان شنیده می شود.

برای تشخیص صدای دو شکل (ه ه) در کلمات مختلف :

هرگاه در کلمه قبل از شکل (ه ه) یک مصوت مانند (ا - آ - ای - او) قرار داشته باشد، شکل مورد نظر صامت (ه) خوانده می شود. مانند :

کلاه - ماه - آه - راه - خواه - به به - چه چه - کوه - نه - ده - مه - ده و

در غیر این صورت هر گاه قبل از شکل (ه ه) یک صامت بیاید ، شکل مورد نظر صدای (ا) می دهد . مانند :

ادامه - شانه - خانه - لانه - نامه - لوله - کوله - دسته - بسته - آینه و

راهکارهای مناسب برای تشخیص صدای (ا) در پایان کلمه و (ا) ربط

1- کودک کلماتی که به صدای " ا " ختم می شوند را به حافظه دیداری خود بسپارد. و بداند همیشه این کلمات باید به این شکل بنویسد.

2- هر گاه کودک می خواهد کلمه ای بنویسد که صدای آخر آن به " ا " ختم شود اگر صدای آخر آن را حذف کند و کلمه بی معنی شد پس باید متوجه شود که صدای آخر آن را باید با این شکل " ه " نوشت .

مثال: استفاده بعد از حذف (ه) ← استفاد که بی معنی شده است .

سفره بعد از حذف (ه) ← سفر که بی معنی شده است .

در غیر این صورت باید از شکل " ا " به نام " اِ " ربط یا " اِ " مهمان استفاده کند. مثال :

مادرِ من بعد از حذف (اِ) ← مادر

3- ممکن است کلماتی شامل این قاعده نشود. پس از حذف صدای " اِ " ، کلمه معنی دیگری پیدا کند یا از نظر بزرگ ترها معنی دیگری داشته باشد.

اما ما می خواهیم بدانیم آیا معنی کلمه ی مورد نظر در جمله ی ما را درست است یا خیر ؟

مثال : (داده - نوشته) بعد از حذف ← داد - نوشت

این کلمات از نظر معنا به تنهایی صحیح می باشد ولی وقتی در جمله ای که مورد نظر گوینده است قرار می گیرد صحیح نمی باشد

4- در مورد کلماتی که " اِ " ربط می گیرند مانند کلاسِ - مادرِ... در زمان حذف کلمه هیچ تغییری نمی کند اما کودک باید این قواعد را بداند:

- کلماتی که دارای صدای (ه — اِ) هستند به تنهایی و مستقلاً با " ه " می آیند چه در جمله قرار بگیرند و چه نگیرند.

- کلماتی که با صدای " اِ " ربط نوشته می شوند فقط زمانی که در جمله واقع می شوند " اِ " می گیرند و ممکن است در هر جمله ای یک جور نوشته شوند.

مثال : حمیده با مدادِ خود می نویسد .

حمیده مداد را آورد .

بچه ها ببینید من برای شما کلماتی را نام می برم بعضی از این کلمه ها این طور است که وقتی من بیان کردم شما منتظر کلمه ی دیگری نمی مانید. مثلاً وقتی می گویم (نامه - خامه - خانه - شانه) ، شما متوجه می شوید که اسامی چیزهایی را گفتم. اما گاهی نیز کلماتی را می گویم ولی شما منتظر می مانید که ادامه دهم. زیرا آن کلمه به تنهایی، مقصود مرا به شما نمی رساند. مثلاً (مداد - قندان - کفش - کلاس - دانش آموز - آموزگار). در این گونه کلمات شما منتظرید که من ادامه دهم. مثلاً بگویم (مداد حسن - یا قندان سفید - کفش قرمز - دانش آموز خوب - آموزگار کلاس اول).

حالا این دو دسته کلمات را مخلوط به کار می برم. هر وقت بعد از گفتن کلمه ام منتظر کلمه ی دیگری بودید دست هایتان را بالا ببرید و اگر نیاز نبود که منتظر کلمه ی دیگری بمانید دست هایتان پایین باشد. خوب حالا کلمات را می گویم (کلاس - معلم - مدیر - زن - ساده - خامه - دانه - کتاب - رنگ - چاله - جاده - راننده - مداد - زنگ و...)

بعد از یکی دو جلسه که این بازی را انجام دادیم به آن ها فقط یک قاعده را آموزش می دهیم. می گوئیم هر وقت بعد از تلفظ کلمه شما منتظر کلمه ی دیگری بودید با این « » آن را بنویسید و اگر منتظر کلمه ی دیگری نبودید با « ه یا ه » آن را بنویسید.

پسر پر تلاش سعی کن هر روز کتاب بخوانی زیرا علاوه بر این که چیزهای جدیدی یاد می گیری و مهارت خواندن شما تقویت می شود، باعث تقویت مهارت نوشتن و تقویت حافظه ی دیداری شما هم می شود.